

Posudek na rigorózní práci Mgr. Lucie Kubové

Sousedská práva

Autorka si z celé šíře soukromoprávních zásahů do vlastnictví zvolila za předmět svého hlubšího zájmu právní aspekty sousedského práva. Jde o významnou výseč občanskoprávní úpravy, jejíž aktuálnost se i přijetím nové občanskoprávní úpravy posiluje (srov. i judikaturu Nejvyššího soudu, Ústavního soudu). Autorka zasluhuje uznání za promyšlený a komplexní rozbor jak po stránce teoretické, tak i praktické. Její hluboký a s velkou znalostí podaný výklad sousedského práva podle OZ 1964 a podle dnes již účinného občanského zákoníku s průniky do quebeckého občanského zákoníku jako inspiračního zdroje nové právní úpravy zasluhuje plné absolutorium. Přitom se v práci nevyhýbá žádné aktuální sporné otázce ani kritickému pohledu na nově přijatou úpravu sousedského práva. V celé práci pracuje s dokonalou znalostí odborné literatury, jakož i s poznatky soudní judikatury.

Těžiště rigorózní práce spatřuji v kapitole IV oddíl 1“Imise“ a Oddíl 2 „Ohrožení sousedovy nemovitosti úpravami pozemku nebo úpravami stavby“. Výklad je přehledný, vnitřně dobře uspořádaný a logický. V této části posuzované práce mě zvláště zaujal výklad autorky k problematice hluku způsobených činností strojů na venkově (sekačky, pily, aj.). Výstižně popisuje postoj Ústavního soudu k této citlivé otázce stejně jako přístup obecních úřadů, které omezitně upravují podmínky této činnosti vyhláškou. Jak ale naložit se stavem, kdy hluk je důsledkem úředně povoleného zařízení? Lze při posuzování takového případu zohlednit, že nový soused se do blízkosti již existujícího zařízení přestěhoval se znalostí místních poměrů?

Z teoretického pohledu lze upozornit, že sousedské právo představuje sice omezení vlastnického práva, avšak toto omezení je vzájemné. Úprava sousedských vztahů může být korigována smluvními ujednáními či věcně právními prostředky.

Autorka uvádí i nově upravenou otázku vlastnictví roje včel, která se již pomalu stává evergreenem nové občanské úpravy. Velmi vhodně však zařadila právní rozbor nezbytné cesty (cesty z nouze). Plně souhlasím s jejím názorem o velké užitečnosti tohoto institutu, který již má a nepochybně bude mít v právní praxi velký význam. Správně akcentuje, že omezení vlastnického práva v tomto případě se děje v soukromém zájmu jiného vlastníka. Naopak s autorkou nelze souhlasit pokud jde o její tvrzení, že „na našem území nejsou pozemky, které by neměly vlastníka“. Z činnosti katastrálních úřadů je známo, že existuje několik desítek tisíc parcel, u kterých nejsou vůbec doloženy vlastnické vztahy.

K úplnosti výkladu autorky přispívá i její důkladná procesní znalost ochrany susedského práva. Sympaticky vyznívá i její vyhodnocení činnosti obecních úřadů poskytovaná podle ustanovení § 5 OZ 1964. I když jde o právní úpravu, kterou současný občanský zákoník nepřevzal, nelze zpochybnit, že to byla ochrana poskytovaná relativně rychle a levně. Předběžné opatření, o kterém se autorka též zmiňuje, již vyžaduje složení určité peněžní sumy. Nemůže být takto skutečnost někdy překážkou pro uplatnění ohroženého práva. ?

Celkově lze uzavřít, že autorka dokázala na vysoké úrovni zpracovat dílčí občanskoprávní téma, které má výrazné přesahy jak do práva vlastnického, tak i do práva veřejného.

Protože posuzovaná práce Mgr.Lucie Kubové splnila předpoklady klade-
né na práci rigorózní, doporučuji její obhajobu. K rozpravě doporučuji otázku
zajištění přístupu k nemovité věci, když existuje některý z důvodů pro nepovo-
lení nezbytné cesty soudem.

V Praze dne 13.3.2015

Prof. JUDr.Jan Dvořák,CSc.

